

Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne
z języka polskiego w klasie VI a i VI b
rok szkolny 2024/2025

Ucznia obowiązuje znajomość treści programowych z języka polskiego z klas: IV, V i ponadto:

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury.				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
- wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu - dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej - zna pojęcie fikcja literacka - wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego - rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit,	- omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu - wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego - zna pojęcia: literatura fantastycznonaukowa i fantasy	- porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich - analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach - odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości - wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice - wypowiada się na temat fantastyki w utworach	- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich - analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich - określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej - określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych - wskazuje różnice między	- interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym - podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych - rozpoznaje literackie gry z konwencją - dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych - stawia pytania problemowe w odniesieniu do

opowiadanie, nowelę, powieść detektywistyczną, historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, fantasy • zna pojęcia: epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim • wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu • wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu • rozpoznaje wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie rytm • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność • zna pojęcia: dialog, monolog • wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu • zna pojęcia: podmiot liryczny, narrator, bohater • zna pojęcia: narracja pierwszoosobowa i narracja trzecioosobowa	• wskazuje cechy gatunkowe baśni, legendy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, fantasy • rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, i próbuje określić ich funkcję • nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu • wyjaśnia funkcję tytułu i punktu kulminacyjnego • odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów • wskazuje rymy • rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny • omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć fabuła, wątek i akcja • objaśnia znaczenia pojęć: dialog, monolog • odróżnia dialog od monologu	fantastycznonaukowych i fantasy • wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich • omawia różnice między różnymi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania • wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, i z pomocą nauczyciela określa ich funkcję • dostrzega funkcję podtytułu, motto, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu • przedstawia prosty schemat rozwoju akcji • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź • zna pojęcia rymy męskie i żeńskie oraz rymy dokładne i niedokładne	elementami świata przedstawionego utworu fantastycznonaukowego i fanasy • funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji • objaśnia funkcje środków stylistycznych w czytanych utworach literackich (epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne,) • analizuje wpływ tytułu, podtytułu, motto, puenty na interpretację tekstu • omawia konstrukcję utworu literackiego • używa funkcjonalnie pojęć wiersz rymowy, bezrymowy, biały, ciągły, stroficzny oraz rymy i rytm podczas analizy wiersza • omawia układ rymów w wierszu • stosuje bogate słownictwo określające następstwo	odbieranych tekstów • dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich • w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny • kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • przygotowuje oryginalne i twórcze teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich, opracowuje do nich scenografię
--	---	---	--	---

• odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego • wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego, epizodycznego • określa tematykę utworu • zna pojęcia: wątek główny, wątek poboczny • odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym • przedstawia dosłowną treść przypowieści • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych • wypowiada się na temat utworu i jego znaczeń • podejmuje próbę interpretacji tekstów kultury • wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera • posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości (np. dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna) w odniesieniu do treści omawianych utworów	• omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego • określa różne typy narracji w tekście • określa cechy bohaterów różnych typów • objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny • omawia tematykę utworu • objaśnia pojęcia: wątek główny, wątek poboczny • rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach • rozpoznaje elementy ukrytej treści przypowieści • określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych • przedstawia własne rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury własne doświadczenia • wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich • rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy • wymienia cechy artykułu	• nazywa rodzaj wiersza • analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym • rozpoznaje retrospekcję • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora • wskazuje w tekście dialogi i monologi • określa motywy działania bohatera • określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu • określa podmiot liryczny • objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście • prezentuje swój pogląd na temat bohaterów • określa problematykę utworu • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • używa funkcjonalnie pojęć: wątek główny, wątek poboczny • odczytuje przenośne sensy prostych utworów • przedstawia ukrytą treść przypowieści • zestawia sytuację bohaterów literackich z	- zdarzeń • określa funkcję retrospekcji • omawia sposób zapisu dialogu w tekście • określa funkcję monologu • charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach • wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów • omawia problematykę utworu • wskazuje i nazywa różne wątki w utworze • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń tekstów kultury • objaśnia sens przypowieści • komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków • funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę	
--	---	--	--	--

• rozpoznaje tekst literacki • rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost • określa temat tekstu • wydobywa z tekstu wskazane informacje • wskazuje określenia opisujące i oceniające • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego • odróżnia film od programu informacyjnego • posługuje się terminami: gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostium, rekwizyty, muzyka w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem i widowiskiem telewizyjnym: scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka • zna pojęcie adaptacja utworu literackiego • wypowiada się na temat treści tekstów kultury • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując	prasowego • odczytuje informacje wyrażone wprost • porządkuje informacje z tekstu • wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów • rozpoznaje różne teksty kultury • wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru • posługuje się terminami związanymi z teatrem • zna pojęcie znaki teatru • wie, jak zbudowany jest scenariusz teatralny i filmowy • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • zna pojęcie film kultowy • objaśnia pojęcie adaptacja utworu w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych i teatralnych • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując	własnymi doświadczeniami • uzasadnia swoje rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich • ocenia bohatera literackiego • komentuje sytuację • nazywa wartości ukazane w utworze • ustala hierarchię wartości bohatera • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • odróżnia tekst prasowy od literackiego • wskazuje cechy tekstu reklamowego • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio • określa główną myśl tekstu • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • odróżnia informacje o faktach od opinii • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje wybranych znaków teatralnych	o różnych tekstach kultury i różnorodne konteksty • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury • używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach działania bohaterów • określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, prasowego, reklamowego • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu • hierarchizuje informacje • objaśnia subiektywny charakter opinii • objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych • rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje • określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego	
---	--	--	--	--

się konwencją realistyczną (np. ilustracja) • bierze udział w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich	się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) • bierze udział w przygotowaniu scenek teatralnych na podstawie tekstów literackich	• posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • wyjaśnia pojęcie film kultowy • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat,) • odgrywa znaczące role w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich	• określa wybrane cechy gatunkowe filmu • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) • przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich	
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE 1. Gramatyka języka polskiego. 2. Zróżnicowanie języka. 3. Komunikacja językowa i kultura języka. 4. Ortografia i interpunkcja.				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
• wskazuje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki,	• rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły	• wskazuje różnice między różnymi częściami mowy	• określa funkcje różnych części mowy w tekście	• świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i

czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki • zna odmienne i nieodmienne części mowy • wskazuje czasowniki dokonane i niedokonane • zna formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika • wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej • wskazuje w tekście czasowniki w trybie przypuszczającym, oznajmującym, rozkazującym • zna pojęcia podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik • zna wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę • wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych • nazywa niektóre typy związków wyrazowych • odróżnia zdanie pojedyncze i złożone • wskazuje równoważnik zdania	• nazywa odmienne i nieodmienne części mowy • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi • rozpoznaje • rozpoznaje nieosobowe formy czasownika • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika zaimka • przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie • rozpoznaje w tekście czasowniki w trybie przypuszczającym, oznajmującym, rozkazującym • rozpoznaje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik • rozumie znaczenie wyrazów poza zdaniem: wykrzyknika i partykuły • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone • rozpoznaje w tekście zdanie współrzędnie i podrzędnie, odróżnia zdanie i	• określa funkcje różnych części mowy w tekście • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • rozumie funkcję czasowniki dokonanych i niedokonanych • rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym się • oddziela temat fleksyjny od końcówki • poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika • poprawnie i celowo stosuje w tekście czasowniki w trybie przypuszczającym, oznajmującym, rozkazującym • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości • określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu • poprawnie stosuje w wypowiedziach wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę • określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie • poprawnie stosuje równoważnik zdania • rozumie funkcjonalność	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o czasownikach dokonanych i niedokonanych • funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym się • określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu • używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi • używa form trybu przypuszczającego, oznajmującego, rozkazującego, • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu • określa funkcję wyrazów poza zdaniem • określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu • stosuje w praktyce językowej różne typy	umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki • swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzeń i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych • funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu • swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji • przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii • przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treścią przewidzianą podstawą programową i
--	--	---	---	--

• przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej • zna pojęcie związek frazeologiczny • rozpoznaje wyrazy wartościujące • używa ze zrozumieniem pojęć synonim, wyraz bliskoznaczny, antonim, wyraz przeciwstawny, homonim • zna zasady pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii, -ji – przyrostków –stwo, -ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki, • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem • stosuje cudzysłów i dwukropek	równoważnik zdania • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie • poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu • odróżnia słownictwo neutralne i wartościujące • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • tworzy antonimy podanych wyrazów • stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii, -ji – przyrostków –stwo, -ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki, • stosuje poprawnie	przekształceń składniowych • posługuje się oficjalną nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • stosuje ze świadomością celu słownictwo neutralne i wartościujące • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • stosuje w wypowiedziach antonimy, homonimy • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii, -ji – przyrostków –stwo, -ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki, • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia	wypowiedzeń, dostosowuje je do celu wypowiedzi • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • wyjaśnia funkcję słownictwa neutralnego i wartościującego w tekście • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu • funkcjonalnie stosuje homonimy • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii, -	programem nauczania
---	--	---	---	----------------------------

	kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzi • stosuje nawiasy • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych	przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym • stosuje średnik	ji –przyrostków –stwo,-ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki, • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji	
III. TWORZENIE WYPOWIEDZI 1. Elementy retoryki. Mówienie i pisanie.				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
• udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi • zna pojęcie akapitu i zasady	• krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób • posługuje się argumentami w rozmowie • rozumie funkcję akapitów w kompozycji w wypowiedzi • stosuje akapity • rozpoznaje podstawowe środki perswazji	• wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz odnoszące się do emocji • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym • stosuje akapity, dostosowując je do założonej	• świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi • rozumie rolę akapitów w	• pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie,

budowania akapitów • rozpoznaje tekst o charakterze perswazyjnym • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • sporządza odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • opowiada o treści przeczytanych utworów • wie, że współczesne komunikaty w formie elektronicznej (SMS, email)	• tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkuzdaniowej wypowiedzi, planu, notatkę graficzną • omawia problematykę przeczytanych utworów • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej • pisze scenariusz filmowy, korzystając z pomocy nauczyciela • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i	kompozycji wypowiedzi • wskazuje i nazywa podstawowe środki perswazji • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń w zapisie planu ramowego i szczegółowego • rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS • samodzielnie pisze	tworzeniu całości myślowej wypowiedzi • określa funkcję środków perswazji w tekstach reklamowych • tworzy bogate językowo wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe • dba o zwięźłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury • zna i stosuje zasady	ogłoszenie, życzenia • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z dbałością o stronę graficzną i kompozycję podkreśloną użyciem akapitów • podejmuje działalność literacką i kulturalną • redaguje twórcze, oryginalne teksty o charakterze reklamowym • swobodnie i poprawnie pod względem językowym opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultur
--	--	--	--	--

muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym • popełnia liczne błędy w wypowiedziach • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy, popełniając kilka błędów	pisemnych • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym i następstwem pauz	netykiety w komunikacji internetowej • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach • głosowo interpretuje tekst	• bezbłędnie wygłasza cały tekst, stosuje wzbogaconą ekspresję wypowiedzi,
IV. SAMOKSZTAŁCENIE				
<i>ocena dobra</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
• zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) • korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z	• porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce • zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny • wyszukuje hasła w encyklopedii • ocenia przydatność uzyskanych informacji • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	• zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych i słownika poprawnej polszczyzny • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych	• opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji • określa funkcje słowników • określa typy definicji słownikowych i ich swoistość • korzysta ze słowników on-line • krytycznie ocenia i	• wykorzystuje narzędzia TIK) do zapisywania informacji • opracowuje własne bazy informacji • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych) • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów internetu

internetu • korzysta z internetu w celach edukacyjnych • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej	• tworzy prostą prezentację multimedialną	• zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich • tworzy prezentację multimedialną	weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do prezentowania zainteresowań • tworzy bogatą prezentację multimedialną	• bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach • tworzy oryginalną i bogatą treściowo prezentację multimedialną
IV. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca 5.				
<i>Ocena dopuszczająca</i>	<i>Ocena dostateczna</i>	<i>Ocena dobra</i>	<i>Ocena bardzo dobra</i>	<i>Ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
• czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	• czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	• chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Lektury obowiązkowe (pozycje książkowe poznawane w całości):

1. John Ronald Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*

Krótkie utwory literackie poznawane w całości, utwory literackie poznawane we fragmentach i utwory poetyckie:

1. *Biblia*: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o talentach, o miłosiernym Samarytaninie

2. Ignacy Krasicki, wybrane bajki;

2. Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (wybrane fragmenty);

3. Wybrane wiersze: Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz pieśni patriotyczne.

Lektury uzupełniające (obowiązkowo poznawane dwie pozycje książkowe):

1. Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*
2. Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*